Nro 259.
D. 31. Pazdziernika.
PONIEDZIAŁEK.
ROK 1825.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Nadanie Prawa Teutońskiego Ormianom w Polszcze 1432.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Margrabia *Alfjeri*, sprawuiący interesa Dworu *Sardyńskiego*, w zeszłym tygodniu przybyły do *Warszawy*, dziś ią opuszcza.

Listy onegdaj odebrane z *Gdańska* donoszą, że tam podniosła się cena *Drzewa* a szczególniej *Belek*.

W Składzie A. *Brzeziny* przy ulicy Miodowej, dostać można *Operę Rossyniego*, *Cyrulik Sewilski*, w następuiących układach: na Fortepjan ze śpiewem Włoskim zł: 30, na sam Fortepjan zł: 20, w kwartecie na 2 Skrzypce, Altówkę i Basetlę zł: 18, na Trio, to iest Fortepjan, Skrzypce i Basetle zło: 40. Oraz wszystkie wyiątki na Fortepjan ze śpiewem lub bez śpiewu poiedyńczo.—

Podziękowanie.— Dowiedziawszy się w początku miesiąca *Września* r. b. o przybyciu z *Lublina* do tej stolicy W. *Koppenstâttera Doktora Medycyny*, a powziąwszy wiadomość z pism publicznych że tenże posiada umieiętność leczenia wszelkich narostów ciała, nieużywaiąc narzędzi chirurgicznych, udałem się do niego końcem wyleczenia mnie z *narostu na karku* do 2ch funtów ważącego, który w przeciągu godziny iednej, bez najmniejszego upuszczenia krwi, mnie przeszło sześćdziesiąt kilko letniego starca, nietylko od takowego ciężaru i dolegliwości uwolnił, ale też przez to do *zupełnego stanu zdrowia przyprowadził*; za co mu z całą rodziną, moią nieograniczoną, publicznie składam wdzięczność. — *Boruch Hirszfeld* zamieszkały Kupiec przy ulicy Orlej pod Nrem 747. —

w Księgarni *J. Pukszty* przy ulicy S. Jańskiej pod Nr 21. wyszedł z druku *Kalendarz Astronomiczno- Gospodarski na rok* 1826, z różnemi wiadomościami w gospodarstwie użytecznemi, z Pocztami, Anegdotami i Swiętami Żydowskiemi. Cena zł: 1 gr. 15, papierem przekładany zło: 2.

Nowa Opera *Cyrulik Sewilski* sprowadziła onegdaj do Teatru Narodow: tylu słuchaczów, iż wszystkie miejsca zostały zupełnie zaięte; wczoraj również mimo słoty, liczni przybyli *Amatorowie.* To piękne dzieło *Rossyniego* długo będzie ozdobą repertoaru naszej sceny. Wczoraj częste oklaski dowiodły iż się coraz bardziej podoba. JP. *Kurpiński* Dyrektor Opery iednogłośnemi okrzyki został przywołany; takiż zaszczyt otrzymali JPani *Aszpergerowa*, JJPP. *Wajnert* i *Żyliński.* — JP. *Bogusławski* który iedynie przez lat wiele zasilał Operę Polską, przekładem poezji liryczmej z różnych ięzyków, i teraz ieszcze przysłużył się starownem tłumaczeniem *Cyrulika Sewilskiego.*

Chociaż niektórzy z naszych *Rolników* przepowiadaią że następna *Zima* niebędzie *przykra*, lecz są umieszczone w iednej z Gazet *Niemieckich* prognostyki, że w *Styczniu* panować będą tęgie mrozy.—*Wisła* opada.

Szybkobiegacz *Gierig* wczoraj (iak doniosł, *nieomylnie ostatni raz*) mimo *deszczu* odbył

Kurs zapowiedziany; pora obiadowa i deszcz, niedozwaliły Amatorom zebrać się wznacznej liczbie, zapłaconych biletów ledwo było 50. *Gierig* tym razem spieszniej wrócił niż obiecał o 10 minut.

Gazeta *Poznańska* donosząc o wyiezdzie *Józia Krogulskiego* do *Wrocławia*, życzy aby ten młody *Wirtuoz* nieuległ *Szkarlatynie* która tam panuie.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

z *Paryża*.

w *Paryżu* znajduie się teraz 30,000 *Anglików* i *Irlandczyków*.—w Więzieniach tej stolicy wszczeła się *Ospa naturalna*, rząd polecił tamecznym Lekarzom żeby spiesznie szczepili ospę tym więzniom którzy iej dotąd nie mieli. Niedawno znakomity człowiek umarł w *Paryżu* na tę zarazę w 42 roku życia. — w *Ormes* pod *Orleanem*, znajduie się Drzewo *Wiśniowe* które tego roku 2gi raz wydało owoce, to iest w miesiącu *Kwiet:* i *Sierpn:* powtórne wiśnie były lepsze od pierwszych, utrzymuią że ten nadzwyczajny wypadek wydarzył się z powodu zbytecznego upału ku końcowi lata.—Dnia 16 b:m: przybył z *Londynu* do *Paryża* W. Podkomorzy *Naryszkin*. —Xże *Karygnan* zakończył życie, maiąc lat 36. — Wyrachowano w *Paryżu* że mieszkańcy *Londynu* wydaią co rok 400,000,000 złp: za *Herbatę* iedynie na potrzebę domową(?)— Donoszą z *Rzymu* iż od d, 29 z: m: odprawiaią się codziennie po wszystkich Kościołach tej Stolicy modły, za zdrowie Ojca S: — w Ciągu z:m: żywiono w Szpitalu Stej Trójcy w *Rzymie* 27,913 Pielgrzymów, to iest 13,918 Mężczyzn, 10,837 Kobiet, 1976 Zakonników i 1183 Zakonnic.—D.10 b. m. otworzono Kanał *de S. Maura*, który Xżna *Delfinowa* raczyła pozwolić nazwać Kanałem *Marji Teressy*. Wszyscy mieszkańcy gmin okolicznych i mnóstwo *Paryżanów* udało się dla widzenia tego obrządku który Xżna swoią obecnością zaszczycić raczyła. Wójt gminy powitał Xżnę a 12 panien podało iej kwiaty. Potem udała się piechoto nad brzeg *Marny*, gdzie Jacht wytwórnie ozdobiony czekał na nią, i pierwsza w nim przepłynęła nowy ten Kanał. Uroczystość zakończono igrzyskami na wodzie. J. X. Mość raczyła kilkakrotnie oświadczyć swoie zadowolnienie, i dla ubogich zostawiła 100 franków. Kanał ten znaczne korzyści przyniesie i dla żeglugi i dla przemysłu rękodzielnego. Skraca bowiem zakręt *Marny* wynoszący mil 4 przez linją długą tylko na ćwierć mili i tworzy znaczny spadek wody, który nada ruch znacznej liczbie *kuźnic* leżących przy ujściu *Marny* do *Sekwany*, tak blisko stolicy a przez to przydatnych do fabrykacji i odbytu rozmaitych płodów.— Doniesiono przez *Telegraf* że Posąg *Ludwika XIV* iuż szczęśliwie doprowadzono do *Lugdunu*. — *Król Hiszp:* tyle uczuł ulgi w bolach podagrycznych, że teraz może zasypiać.— *Król Francuzki* udarował Angielskiego Malarza Tomasza *Lawrans* (który malował portret Monarchy) kosztownym serwisem z porcelany *Sewskiej*.—Kompozytor muzyczny *Meierber* wezwany został aby skomponował muzykę do *Opery Francuzkiej* dla wielkiego teatru *Akademji Muzycznej*. — Hrabia *Espanna* dowódca Gwardji pieszej Hiszpań: niedawno kosztował chleb dawany żołnierzom, a znalazłszy spleśniałym i niedokładnie wypieczonym, przywołał 2ch *Liwerantów* dostarczaiących żywność dla wojska i kazał im zjeść te bochenki, ci *Liweranci* niemaiąc apetytu przyrzekli odtąd ieszcze lepszy nad przepis chleb wypiekać, co zostało przyiętem. —

Od Granic Tureckich.

Admirał *Miaulis* przypłynął z oddziałem swoiej flotty przez ciaśninę morza *Arkadyjs-*

kiego i wpłynął do morza *Jońskiego*, ten Admirał ma z sobą pewną liczbę statków *palnych*, któremi flottę *Kapudana* zniszczyć zamyśla. Przy brzegach *Albanji* krążą okręty *Greckie*, które ściśle wykonywaią rozkazy swoiego rządu względem zapowiedzianej blokady, i iuż zabrali znaczną liczbę okrętów kupieckich nieuważaiąc na żadną reklamacją, te okręty (pomiędzy któremi znajduie się najwięcej *Austrjackich*) odsyłaią Grecy częścią do *Missolongji*, częścią do *Napoli di Romanja*. — Garnizon *Turecki* twierdzy *Patras* wykonał wycieczkę i zaczął rabować tameczną okolicę, wiedząc że wojsko *Greckie* oddaliło się z pod tej twierdzy, tymczasem *Turcy* natrafili na poiedyńcze oddziały *Greków*, które pomimo małej liczby, mężnie odparli nieprzyiaciela, przyczem znany dowódca turecki *Jusów Basza* miał być ciężko raniony. Wiadomości z *Korfu* i innych wysp *Archypelagu*, utrzymuią ciągle że *Jbrahim Basza* nie żyie. Donoszą z *Zante*, że twierdza *Missolongja* byłaby iuż straconą dla *Greków*, leczpewna korweta *Angielska*, dostarczyła żywność i amunicją temu walecznemu *Garnizonowi*. —

z Niemiec.

O zgonie N. Króla *Bawarskiego*, są ieszcze takie szczegóły. Gdy w wilją zgonu znajdował się *Monarcha* na Balu u Hra: *Woronzowa*, wypił 2 szklanek *wody*, co zmieszało Dworzan, gdyż *Król* zwykle ieśli uczuwał się być nieco słabym, wypiiał iedną szklankę *wody*. O godzinie w pół do 10, odjechał Król w zamkniętej karecie do *Nimfenburgu* swej letniej rezydencji, a wkrótce tamże przybyły *Królowa* i *Xiężniczki*. Nazaiutrz uważano że Król iak zwykle, bardzo rano niedzwoni, czekano do godziny 6tej, po której Kamerdyner *Jakubecki*, wszedł do sypialnego pokoiu, a przelękniony nieodzywaniem się *Monarchy*, przywołał natychmiast *Lekarzy nadwornych*, którzy znalezli *Króla* leżącego, lecz iuż bez duszy. Jęki napełniły Pałac. *Królowa* porwawszy się z łóżka przybiegła do martwego ciała swego Małżonka! wszelki ratunek iuż stał się bez skutecznym. *Królowa* przez kilka chwil pozbawioną była mowy i przytomności. Żadne pióro niezdoła dokładnie opisać okropnego stanu, w iakim się znajdowały *Królowa*, *Królewny* i *Królewicz Karol*. Dnia 14 exenterowano ciało *Monarchy*, lecz dotąd niemożna z pewnością twierdzić, co było istotną przyczyną zgonu. Dzwony wszystkich Kościołów ogłaszaią Ludowi w najgłębszym smutku pogrążonemu tę żałosną wiadomość, zamknięto sklepy kupieckie i teatra. — Dnia 18 b: m: w *Pradze* stolicy *Czech* obchodzono uroczyście pamiątkę bitwy pod *Lipskiem*, tamże odbył się Sejm Królestwa *Czeskiego* na którym oświadczono że Cesarz (Austrjacki) zniżył niektóre podatki. —Bankier *Salamon Rotszyld* ciągle przeznacza znaczne summy na instytuta *dobroczynne*, teraz znowu wydał 400,000 złp: na budowę Szpitalów, a oprócz tego kazał naprawiać domy ubogich, urządzić smętarze i t: p: — w *Presburgu* Sejm Królestwa *Węgierskiego* trwa ciągle.—Dnia 17 b: m: Król *Niderlandzki* mową z tronu, otworzył obrady Stanów ieneralnych w *Hadze*. — Donoszą z *Włoch* że *Dej Trypolitański* wymagał co raz więcej, niezezwalaiąc na pokój z *Sardynją*, wszelkie warunki podawane odrzucał, lecz teraz przyrzekł na głowę swego Ojca i brodę *Machometa* że stanie się nieco powolnięjszym. — Jeden z najsławniejszych terazniejszych komicznych Aktorów Niemieckich P. *Wurm*, grywać będzie role gościnne w *Petersburgu* (znany był w *Warszawie* temu lat 20). — Dyrektor muzyki Króla *Saskiego* P. *Morlachi*, skomponował nową *Kantatę* która wy-

konaną będzie w *Dreznie* wczasie wesela Xcia *Maxymiljana*. Słowa do tej Kantaty są wyięte z dzieł *Metastazjusza*. — Hrabia *de la Ferone* Poseł *Francuzki* przy Dworze N. *Cesarza Ross*: dnia 23 b. m. przeieżdżał przez *Berlin*. — w *Glaskowie* (w Anglji) buduią 3 statki parowe dla *Greków*, w iednym z nich będą armaty wynalazku *Perkinsa*. Lord *Kochran* miewa narady z Deputowanemi *Greckiemi*. — w *Sztetynie* iuż ukończono narady stanów prowincji *Pomeranji*. — Pewny *Jrlandczyk* przegrawszy proces, pozbawiony został całego maiątku; i gdy iuż ostatnią tabakierkę chciał sprzedać dla zapłacenia obiadu, przypadkiem upuścił tęż tabakierkę; przez uderzenie oderwał się wierzch, za którym znajdowała się minjatura rzadkiej piękności; znalazł się amator który za tę minjaturkę zapłacił 100 dukatów, za które biedny *Jrlandczyk* rozpoczął mały handelek, ten mu się poszczęścił tak dalece że teraz iest znowu dosyć maiętnym Kupcem. — w *Szwecji* szczególna zaszła zmiana powietrza; w *Wrześniu* iuż *śnieg* padał, i lękano się nadzwyczajnie rychłej zimy; lecz na początku *Października* znowu wróciło *ciepło* do 15 stopni, a powietrze ciągle iest czyste i pogodne. — o Zaburzeniach w *Jrlandji* znowu donoszą tameczne gazety, lecz takowe wieści bywaią przesadzane. — Niepotwierdza się wieść że P. *Huskison* przybył do *Paryża* dla zawarcia nowego traktatu handlowego między *Angliją* i *Francją*. — *DONIESIENIA.*

Dyrekcja Mennicy Królestwa Polskiego.

Podaie do powszechnej wiadomości, iż dostrzeżone zostały wcyrkulacji fałszyfe pieniądze. 1) Rubel z r. 1815 lubo dość gładko odlany następuiące iednak znaki do iego poznania służyć mogą. Dwie korony małe nad głowami Orła i zwierzchnia większa korona nie odznaczaią się żadnemi ostremi rysami, lecz są iak gdyby zalane. Podobnież zalanie spostrzegać można w koronie będącej z drugiej strony to iest nad napisem, i w wielu literach które będąc odlane nigdy niemaią tego zaokrąglenia i wydatności iakie im nadaie stępel pod machiną wybity. Srebro w tym rublu iest tylko próby 3 łutów 9 granów zamiast iak by być powinno 13 łutów 16 granów, reszta dobioru składa się z mosiądzu a zatem wartość tego rubla tylko zł: 1 gr: 12 szacowana być może. Jest on przytem lżejszy od prawdziwych i dzwięk ma nieco odmienny. — 2) Pięciozłotówka z r. 1817 mogąca być poznana przez to, iż środek orła równie iako i 3 korony tudzież głowy orła i pióra u skrzydeł są iak gdyby zalane, nie okazuiąc wcale ostrości i zaokrąglenia rysów. Próba docymastyczna wykazała w niej srebro od 4 łutów 9 granów, a powinna być od 13 łutów 16 granów, wartość więc takowej 5złotówki wynosić może zł: 1 gr: 13 dźwięk iej iest nieco odmienny i iest lżejsza. Wzywa się wszelkie władze Skarbowe i Policyjne do dawania baczności na kurs wyżej opisanych pieniędzy dla ochronienia Skarbu i publiczności od szkody i wcełu ukarania winowajców. — *Warsz: d.*30 *Paździer:* 1825 *r.* — Dyrektor *Bieńkowski*. — Kontroller Jeneralny *Hoffmann*.

Niżej podpisany Fabrykant Sukna, ma zaszczyt donieść Szanownej Publicz:, iż dostać można w rozmaitych gatunkach i kolorze Sukna na łokcie i postawy w Sklepie pod Nr 1301 w Posessji P. Gundelach przy ulicy Nowy Swiat, za najpomierniejszą cenę. —

Fryderyk Wiedieger.

Handel Futer różnych i innych Rossyjskich Towarów Jana Gregorowicza, przeniesiony został z pod Nr 1go pod N. 3 w Marywilu pod kolumnami na przeciw ratusza. Tamże znajduie się Herbata Chińska świetoczna funt po złp: 30.

Kocz nowy, modny, nowo zbudowany, może być użyty do podróży, na 4 osoby ze wszelkiemi rekwizytami, iest do sprzedania w Hotelu Wileńskim na Tłomackiem, w stancji Nr 5.

Przy ulicy Długiej pod Nr 545, są od S. Michała do 10 Kwiet: 1826, razem lub oddzielnie do naięcia 5 Pokoi na 1em piętze od frontu, z Kuchnią, Piwnicą, Drwalnią Stajnią i Wozownią.

Przy ulicy Freta pod Nr 271 iest nowy Dzwon ważący 1200 funtów za mierną cenę do zbycia lub też w zamian zastary materjał.

☞ z Przedsiewziętego śledztwa pokazało się, że ciało znalezione w polu około Woli, oczem w N: 257 doniesiono, było zwłokami Człowieka który na kilka dni wprzód odebrał sobie życie. Ciało to przypadkiem odkryte zostało wmiejscu gdzie było porhowane.

Teatr, Jutro 3ci raz Opera *Cyrulik Sewilski*.